

kerkgenootschap
1. volgens de
dat noch dit
deelen tot het
delingen zijn
de eischeres
veel minder
en, kan revin-
voording kan

eischeres ge-
tenis, dat aan
zou toekomen
kerkverband
recht op de
zich wijzelijk
ten, waar dan
zou zijn toe-

in lijnrechten
met de dui-
kerkenorde;
dere artikelen
dit het laatste
auidende:

ordering der
meld en aan-
at zij (200 het
te) veranderd,
en en behoo-
geene bijzon-
vrijstaan zulks
doen om die
de Generale-
orde";
de is om het
der gedaag-

beweren, dat
rattelijk Gere-
verbindende
emeenten dit

de Generale
kerk was,
nverandering
te besluiten;
lanig door de
t nergens ge-
baten der ker-
val vaststaat,
heeft erkend

beschouwing
neenten heeft

dat op 3 Ja-
tistelijk Gere-
wordt weer-
prijchters aan
Juli 1893, bij

het geding
van 25 Ja-
de gedaag-
niet blijkt de
t de notulen
waren, door
aangevoerd,
maar veel eer

dat, waar het
wettige wijze
acht zou mis-
gheid zonder

het geval de
der gevoelen
te feiten door

gewone we-
tenk te Oud-

in die ver-
genen notulen
behandeling

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

id, bestaande
afgevoelen,
es gevraagd
was, daar hij

geantwoord,
s, zoodat de
een deze ge-

teer van ge-
eischeres
schappen en
worden door
c. 32) en het
naam aan te
band op de
rechtsubiect
hte optreedt
erde kerken
kerke te Oud-

kerk A was en is dus wel degelijk lid van het
nieuwe kerkgenootschap, in 1893 tot stand geko-
men: de Gereformeerde kerken in Nederland". De
gedaagden sub. 1-4 nu, door hun besluit van
25 Januari 1893 zich afscheidende van dit kerk-
genootschap, scheiden zich: 1°. af van hunne
gemeente, en 2°. verloren zij daardoor hunne
kwaliteit van kerkeraadsleden. Zij plaatsten zich
buiten het verband des genootschaps, hetgeen
hun volkomen vrij stond, doch niet stond 't hun
vrij te blijven beschikken over de pastorie en
de kerkelijke goederen.

Pl. betwist verder en de formele wettigheid van
dit besluit en het daaraan toegekende gevolg, dat
n. l. daardoor de Gereformeerde kerk A met hare
goederen is geplaatst buiten het kerkgenootschap
de Gereformeerde kerken in Nederland". Een
bestuur, zooda. een kerkeraad is, mist immers
elke bevoegdheid, die hem niet bij reglement is
toegekend. Rednerende, zooda. de gedaagden
doen, zou een gemeenteraad wettig kunnen be-
sluiten, de gemeente te plaatsen buiten het Ne-
derlandisch Staatsverband. Waarlijk, zegt pl., op
kerkelijk gebied kan men wel beweren en toch
nog voor een verstandig man doorgaan!

"Nagenoeg" alle leden vereenigen zich met
het besluit, zeggen gedaagden. Maar het is onbe-
twistbaar, dat, zoolang er nog maar één lid is,
die zich er niet mede vereenigt, de plaatselijke kerk
blijft bestaan. Ook wilde men door dat besluit
terugkeeren tot de Christelijk Gereformeerde
kerk in Nederland" doch... dit was onmogelijk,
omdat dat kerkgenootschap in 1892 te Amsterdam
is opgeheven. Men is dan ook niet terug-
gekeerd" tot die kerk, maar men heeft getracht
zich aan te sluiten bij een nieuw kerkgenoot-
schap, opgericht den 3en Januari 1893 te 's Gra-
venhage.

"Formeel" was het besluit evenmin. "Was
op de wettelijkheid bijkomst, waarin het is
genomen, welke als gewoonlijk slechts diende
om de opbrengst der collecten te tellen. Notulen
werden niet gelezen; er was geen agenda; en
toen de diaken Weeda vroeg, of er nog iets te
verhandelen was, daar hij anders wenschte te
vertrekken, antwoorde de praeses, domine W.,
dat er niets te verhandelen was en W. gerust
kon weggan. Dit gebeurde, en toen was het,
dat de praeses aan de overigen voorleed: "we
moesten maar weer Christelijk Gereformeerde
worden". Den Boer was daar tegen, doch van
hem nam men geen notitie. Zoo huiselijk werd
dit gewichtig besluit genomen, met 4 stemmen
van de 6.

Na uiteenzet te hebben, dat de wet van
1855 niets te maken heeft met de kerkgenoot-
schappen en deze worden beheerd door de
wet van 1853, hetgeen door den vader der
wetten, den minister Donker Curtius, tot twee-
maal toe is geconstateerd, perstierde pl. bij de
door eischeres genomen conclusien.

Mr. A. A. Moll stelde, na een uitvoerige
historisch-kerkelijke inleiding, op den voorgrond,
hoe de afscheidenden, evenals de doleerenden,
beweelden de rechte voortzetting te zijn van de
oud-vaderlandsche Gereformeerde kerk. En nu
hebben de afscheidenden, na veel tegenkan-
ting en overreding de courmarij van Dr. Kuy-
per zich ten slotte laten welgevallen, doch in de
overtuiging, dat de plaatselijke kerken autonoom
waren en bleven. Het samengaan van 1892 is
altijd een marriage de raison geweest. De com-
binatie lokte hevige protesten uit, want de ge-
meentelieden zijn er niet over gehoord. Vele ker-
ken hebben zich dan ook weer uit het nieuwe ver-
band teruggetrokken.

Zoo is 't ook gegaan te Oud-Beerland. Ten
betooge dat ook de doleerenden steeds er van
overtuigd waren, dat krachtens de Dordtsche
kerkenordening de kerken zelve volkomen auto-
nomen hadden, beroept zich pl. op verschillende
uitspraken o. a. van Prof. Rutgers en van Da.
Sikkel in de Zuid-Hollandsche Kerkbode. Bovendien
zigt de kerkgenootschaps-ordening van het beheer
van kerkelijke goederen. De Oud-Beerlandse
kerkeraad was dus volkomen bevoegd het besluit,
dat de instemming had van het overgrote deel
der gemeentelieden, te nemen.

Dat de Gereformeerde kerken in Nederland"
rechtspersoonlijkheid mist, bewijzen de verklar-
ingen in 1891 door den toenmaligen minister
Mr. Smidt en door het Kamerlid Mr. van der
Kamp (thans minister) in de Tweede Kamer af-
gelegd, dat op een kerkgenootschap als zoodanig
de wet van 1853 van toepassing is, doch de wet
van 1855 op de kerkgenootschappen als ver-
eeniging van personen. De vordering zal dus
moeten worden afgewezen, meent pl.: "omdat
eischeres geen persoonlijkheid heeft, en 2° om-
dat de kerkeraad bevoegd was met predikant en
goederen tot een andere kerk over te gaan.

Op 9 December d. a. v. concludeerde het
Openbaar Ministerie bij monde van Mr. Bosch
ridder van Rosenthal, bij uitvoering toegelichte
conclusie, tot toewijzing van den eisch.

De beslissing luidt als volgt:

In rechte:
O. ten aanzien van de door gedaagden opge-
worpen exceptie, dat de eischeres niet in rechte
zou kunnen optreden, omdat het kerkge-
nootschap de Gereformeerde kerken in Nederland"
niet ingevolge de wet van 1853 tot regeling
enz. van het recht van vereeniging en vergadering,
als rechtspersoon is erkend: dat, aangezien niet
de Gereformeerde kerken in Nederland, maar de
Gereformeerde kerk te Oud-Beerland A als
eischeres optreedt, het de vraag is, of deze niet
moet worden beschouwd als een voortzetting
van de plaatselijke kerk aldaar, die langen tijd
vóór de wet van 1853 bestond, zoodat de eischerde
kerk, wil men haar als een vereeniging in den
zin der wet aanmerken, niet door die wet zou
worden geregeld;

dat echter — afgezien daarvan — meere-
noemde wet, blijfens den considerans van art.
10 (thans art. 6) der Grondwet — ook naar het
gevoelen van den minister, die beide wetten ver-
delgde — niet van toepassing is op de kerk-
genootschappen, die juist bij de wet van 1853.
(Sibb. no. 102), tot stand gekomen om uitvoering
te geven aan onderscheiden voorschriften van
het Hoofdstuk der Grondwet van den Gods-
dienst", geregeld waren;

O. dat, zooda. door de eischeres in hare con-
clusie van repiek is ontvonden en niet door de
gedaagden in betwist, het kerkgenootschap de
Gereformeerde kerken in Nederland" is ontstaan
uit de vereeniging van de Nederlandisch Gerefor-
meerde kerken" met de Christelijk Gerefor-
meerde kerk", welke vereeniging is tot stand
gekomen bij besluit van de Generale Synode
dier vereenigde kerken van 17 Juni 1892, terwijl
daags te voren de Generale Synode der Christelijk
Gereformeerde kerk, die reeds vroeger de kerk-
genootschaps-ordening, met uitzondering van
eenige bepalingen, betrekking hebbende op de
verhouding van Kerk en Staat, als haar reglement
had aangenomen, tot die vereeniging had besloten,
nadat deze zaak in de Kerkeraad, Classen en
Provinciale Synoden behoorlijk behandeld was
— zijnde vanwege de Generale Synode van die
samenstelling tot een kerkgenootschap aan de
regering kennis gegeven en vanwege de Ge-
reformeerde kerk te Oud-Beerland A aan de

Koningin-Weilwe Regentes bericht gezonden,
voortaan te behooren tot het kerkverband van
de Gereformeerde kerken in Nederland";

O. dat verder tusschen partijen in confesso
is, dat de vier eerste gedaagden met nog twee
andere personen uitmaakten den kerkeraad van
de uit de vroegere Christelijk Gereformeerde
kerk ontstane Gereformeerde kerk te Oud-Beier-
land A en als zoodanig het beheer hadden
van de goederen en fondsen der kerk;
dat de vier eerste gedaagden zich later heb-
ben afgescheiden van de Gereformeerde ker-
ken in Nederland" en met de 5de en 6de ge-
daagden, die in de plaats van de beide an-
deren werden gekozen, als kerkeraad van een
nieuw, althans een ander kerkgenootschap, on-
der zich hebben gehouden de genoemde goe-
deren en fondsen, die thans door de eischeres worden
opgevoerd;

O. dat partijen nu twisten over de vraag, of
de kerkeraad der Gereformeerde kerk te Oud-
Beerland A, die was aangesloten aan en dus
deel uitmaakte van het kerkgenootschap "de
Gereformeerde kerken in Nederland", het recht
had, die kerk uit dat verband los te maken en
bij een ander kerkgenootschap aan te sluiten,
met het gevolg, dat de kerkelijke goederen en
fondsen mede naar dat andere kerkgenootschap
overgingen;

O. dat deze vraag in ontkennenden zin moet
worden beantwoord;

O. dat immers op grond van bovenstaande
feiten moet aangenomen worden, dat de vroegere
Christelijk Gereformeerde kerk te Oud-Beerland,
waarvan die vier eerste gedaagden kerkeraads-
leden waren, na de vereeniging in 1892 met
inachtname van alle formaliteiten, in kerkrecht-
lijken zin en niet alleen door de enkele ver-
klaring van den kerkeraad tot het kerkverband
van de Gereformeerde kerken in Nederland" is
toegegetreden onder den naam van de Ge-
reformeerde kerk te Oud-Beerland A", zoodat
deze kerk op wettige wijze eigenares werd der
kerkelijke goederen en fondsen;

O. dat nu door het enkele besluit van den
kerkeraad, de kerk niet uit dat verband kan los-
gemaakt worden, welke macht aan dat college
bij geen reglement, speciaal niet bij de Dor-
tsche kerkenorde — waaruit juist het tegendeel
is af te leiden — is toegekend;

O. dat alzoo, ondanks het besluit van den
kerkeraad, de Gereformeerde kerk te Oud-Beier-
land A is blijven bestaan, (met dewelke trouwens
de gedaagden, zonder op de qualitatieve aanmer-
king te maken, in debat zijn getreden) en eigen-
ares is gebleven van de kerkelijke goederen en
fondsen, die dus terecht door die kerk, ver-
tegenwoordigd door haren op nieuw geconstitueerden
kerkeraad, worden opgevoerd, en de gedaag-
den verplicht zijn dezelve af te geven met ver-
goeding van kosten, schaden en interesten door
de onrechtmatige terughouding na het exploit
van 25 September van 1895 — waarbij de ge-
daagden in gebreke worden gesteld — bij de
eischeres geleden en nog te lijden en met de
verplichting rekening en verantwoording te doen
van het gevoerd beheer;

O. dat er geen termen zijn de voorloopige
uitvoering van het vonnis te bevelen;

Gezien art. 56 W. v. B. Rv.;

Verklaart de eischeresze onvankelijk;

Wijst aan de eischeres hare vordering toe;

Veroordeelt misdien de gedaagden ieder hooft-
delijk voor het geheel en bij lijfswaag voor
wat betreft de veroordeling sub 2° en 3°.

1°. om met overgave der sleutels aan de eischer-
es af en over te geven en te haren vrije be-
schikking te stellen de haar in eigendom toebe-
hoorende goederen, zijnde kerk en pastorie met
tuinen en erven... en alle voorwerpen tot den
openbaren eredienst bestemd, alsmede het ge-
heele archief, in één woord alles, wat de ge-
daagden van de eischeres onder zich hebben;

2°. aan de eischeres te vergoeden alle kosten,
schaden en interesten door haar geleden en
nog te lijden, op te maken bij staat en te ver-
coffen volgens de wet;

3°. aan de eischeres, binnen 3 maanden na
de betekening van dit vonnis, rekening en ver-
antwoording te doen van het adert de laatste
goedkeurde rekening voor de eischeres ge-
voerd beheer, zulks ten overstaan van het lid
der Rechtbank Mr. D. van Tienen Jansse, die
daarvoor als Rechter-Commissaris wordt gecon-
milleerd en met bepaling, dat, indien de gedaag-
den in gebreke mochten blijven op den door
den Rechter-Commissaris te bepalen dag te
verschijnen of rekening te doen, zij daartoe
zullen worden genoodzaakt door de inbeslag-
neming hunner roerende goederen tot een ge-
menlijk bedrag van f 10,000 bij ieder hunner;

4°. aan de eischeres, na vaststelling der reke-
ning, tegen behoorlijk bewijs van kwijting uit te
keeren het eventueel saldo der rekening en af
te geven alle titels en geldwaardige papieren bij
die rekening vermeld;

Verwijst de gedaagden in de proceskosten,
tot hietoe voor zoover aan de zijde der eischer-
es gevallen begroot op f 216.80;

Ontzegt aan de eischeres hetgeen meer is
gevraagd.

Voor ditmaal laten we het hierbij.

Onze opmerkingen besparen we tot een
volgend maal.

Kiezerslijsten.

Voor onze Diaconieën is het van het
hoogste belang, dat ze weten, hoe zij
zich te gedragen hebben, als de burge-
meester haar uitnodigt om de noodige op-
gaven voor de kiezerslijst te doen.

In aanmerking komt hier Art. 23 van
de Kieswet, dat aldus luidt:

De burgemeester zendt jaarlijks na het van
kracht worden der kiezerslijst aan het bestuur
van elke der in de gemeente gevestigde instel-
lingen van weldadigheid, voorkomende op de lijst,
bedoeld in art. 3 der wet van 28 Juni 1854
(Staatsblad no. 100) een afschrift of afdruck daarvan,
benevens een afzonderlijke lijst, gemerkt A,
van de namen der personen, die voor plaatsing
op de kiezerslijst in aanmerking kwamen, doch
wegens het gebreken van onderstand van een
instelling van weldadigheid of van een gemeente-
bestuur niet op de lijst voorkomende. De gemelde
besturen zijn verplicht jaarlijks vóór den 15den
Februari aan den burgemeester een gewaar-
merkte opgave te doen toekomen van de namen
van alle op deze toegevoegde personen, welke in
het laatste verloop van burgerlijk jaar van hunne-
wege onderstand, rechtstreeks
of middellijk, hebben genoten.

Voorts zendt de burgemeester jaarlijks vóór
den 25ten Februari aan de gemelde besturen
een lijst, gemerkt B, van de personen, die voor
plaatsing op de kiezerslijst in aanmerking kunnen
komen en niet voorkomen op de van kracht
zijnde kiezerslijst of op voormelde lijst A. Die

besturen zijn verplicht jaarlijks vóór den 8ten
Maart omtrent die personen gelijke opgave te
doen, als in het vorig lid omschreven.

Hierbij nu ontstaan allerlei vragen:

1°. Als de burgemeester een Diaconie
niet erkent en dus haar geen opgave vraagt,
is ze dan nochtans tot opgave gehouden?

Stellig niet.

Wie niet gevraagd is, heeft niet te ant-
woorden.

2°. Als bedoeling wordt verstrekt aan
iemand, die niet tot de burgerlijke gemeente
behoort, aan welks hoofd de burgemeester
staat, zijt ge dan desmettena tot opgave
verplicht?

Stellig niet.

Er staat toch duidelijk: »de in de ge-
meente gevestigde instellingen van wel-
dadigheid."

In zulk een geval, gelijk zich dit o. a.
met de kerk van Nieuwer-Amstel voor-
doet, kan de burgemeester van Amster-
dam aan de Diaconie van Nieuwer-Amstel
wel inlichting vragen. Vragen staat vrij.
Maar de Diaconie van Nieuwer-Amstel is
niet verplicht op andere vragen te ant-
woorden, dan die door den burgemeester
van Nieuwer-Amstel gedaan worden. Op
vragen van den burgemeester van Am-
sterdam, is ze dit antwoord niet schuldig.

Zoo oordeelt ook de heer Kalbfleisch,
die op blz. 96 van zijn toelichting zegt:

Toezending der lijsten aan een buiten de ge-
meente gevestigde instelling van weldadigheid,
ook al strekt deze hare zorgen tot ingezetenen
der gemeente uit, wordt niet gevorderd; zij is
echter wel geoorloofd. Die toezending brengt
voor genoemde besturen echter niet de verplicht-
ing mede, bij deze alinea opgelegd aan binnen
de gemeente gevestigde instellingen.

3°. Kan de Diaconie volstaan met op
de lijst aan te schrappen wie bedoeld zijn?
Waarschijnlijk niet. De wet eischt, dat
zij de namen zal opgeven, met vermelding
van al zulke bijzonderheden als zij nuttig
oordeelt.

De Diaconie zal dus een afzonderlijk
stuk moeten opmaken, en daarin met
naam en toenaam verklaren, dat die en
die personen in dat jaar door haar be-
deeld zijn.

Zij heeft er daarbij op te letten, dat niet
gevraagd wordt of ze op dit oogenblik be-
deeld worden, of sinds 1 Januari bedeling
erlangen, maar alleen of ze van 1 Januari
tot 31 December 1896 zulke bedeling ont-
vingen.

Er staat toch: in het laatste verloop van bur-
gerlijk jaar.

Kalbfleisch teekent wat het eerste be-
treft aan:

Het is niet voldoende, indien genoemde be-
sturen gemakshalve de lijsten terugzenden, de
door hen bedeelde daarop aangeduid hebbende
b.v. door een korte aantekening of een streep.
De namen der bedeelenden moeten door de besturen
afzonderlijk opgegeven worden, al dan niet met
vermelding der verdere bijzonderheden, tenzij,
wat lijst A en B betreft, de toegezonden lijst
zoodanig is ingericht, dat zij aan die besturen
de gelegenheid biedt, om achter of bij den naam
van den bedeelde, b.v. in een daarvoor bestemde
kolom, hun advies uit te brengen, en dit te
aanmerken.

Die opgave toch is een officieel stuk, waarop,
zoo noodig, Burgemeester en Wethouders zich
ingeval van procedure zullen kunnen beroepen.

4°. Moet de Diaconie antwoorden?

Zeer stellig.

De wet gebiedt het. In de wet spreekt
de last der Overheid. En aan dien last der
Overheid hebben wij ons te onderwerpen,
zoolang die niet met Gods Woord strijdt.
Dit nu kan hier niet beweerd worden.

Al stemt men toch toe, dat de Overheid
zeer ver gaat, door zulk een mededeeling te
eischen, en het voor de verarmde broederen
der gemeente hoogst onaangenaam is, dat
aldus hun naam publiek wordt, toch kan
niet worden gezegd, dat men door zulk een
mededeeling te doen een gebod Gods aan-
randt.

5°. Moet worden geantwoord, ook als ge-
neer der personen die op de kiezerslijst
staan, bedeelde hebt?

Kalbfleisch meent van ja. Hij zegt er van:

De redactie van deze alinea, vergeleken met
die van art. 32, ze al, geeft grond tot de me-
ning, dat door genoemde besturen in ieder geval
opgave moet worden gedaan en dat zij dus,
wanneer gene op die lijsten voorkomende per-
sonen bedeelde zijn geworden, een negatief bericht
in te zenden hebben.

Wij betwijfelen het. Er staat, dat de
Diaconieën verplicht zijn »de namen op te
geven". Waar nu geen namen van bedeelenden
die op de kiezerslijst voorkomen, bestaan,
kunnen die niet worden medegedeeld.

Overmits er echter geen enkele reden
denkbaar is, waarom men dit feit niet zou
kunnen berichten, achten we dat belee-
delijk jegens de Overheid het raadzaam maakt,
het schrijven van den burgemeester, in zulk
geval, niet onbeantwoord te laten, maar
kortweg te melden, dat zij niets te be-
richten hebben.

6°. Wat is te verstaan onder rechtstreeks-
schen, wat onder middellijken onderstand?

Wat rechtstreeksche onderstand beteekent
is duidelijk. Het is onderstand door een
der Diaconen in persoon aan de bedeelde
in eigen persoon uitgereikt.

Middellijk daarentegen kan tweërlei be-
deelden. Of, dat de Diacon den onderstand
niet zelf, maar door een tusschenpersoon
aan den bedeelde deed toekomen. Of wel,
dat de Diacon, hetzij zelf, hetzij door een
tusschenpersoon, den onderstand schonk aan
een der andere leden van het gezin, en
niet aan het hoofd des gezins.

Eisch blijft het hierbij intusschen, dat de
bedeelde gevelen hebbe dat het van de
Diaconie kwam, en ook dat hij gevelen
hebbe, dat het door de Diaconie aan eenig
lid van zijn gezin geschenken zij.

Wat buiten zijn weten omging kan zijn
persoonlijk recht niet aantasten.

Kalbfleisch zegt over het middellijk be-
deelen:

"Onderstand" kan op tweërlei wijze, »middellijk"
verstrekt worden.

Allereerst, wanneer de verstreking van geld
of benodigdheden door de instellingen van wel-
dadigheid niet rechtstreeks aan den armlastige
geschiedt, maar door tusschenpersonen, zooda.
plaats kan hebben, wanneer b.v. een commissie
van bijzondere personen tot uitdeeling van warme
spijzen, turf, kleedingstukken enz. door zoo'n
instelling financieel gesteund wordt; of ook, dat
een armbestuur de aan een ziekenfonds verschul-
digde contributie ten behoeve van bepaalde per-
sonen voor zijne rekening neemt. Ook kan het
woord de betekenis hebben, dat de onderstand
niet rechtstreeks aan het hoofd van het gezin
ten goede komt, maar dat hij verleend wordt
aan of ten behoeve van de leden van het gezin.

7°. Mogen op lijst B slechts die personen
door den burgemeester worden geplaatst,
die volgens het oordeel van den burge-
meester en de wethouders, kiesbevoegd
zijn?

Kalbfleisch merkt op dat dit in groote
gemeenten bijna niet van den burgemeester
te vergen is.

Hij zegt ervan:

Is het opmaken van de kiezerslijst telken jare
een veelomvattend werk, het voorschift dezer
alinea verzwakt die taak aanmerkelijk.

Ook al van men de woorden »die voor plaatsing op
de kiezerslijst in aanmerking kunnen
komen" niet in dien strikten zin op, dat vóór
de plaatsing der personen op lijst model B,
omtrent hen onderzocht is of zij wel aan al de
in een kiezer gestelde eischen voldoen, en hunne
plaatsing op de kiezerslijst dus nog alleen maar
afhankelijk gesteld zou worden van het al-
of niet genoten hebben van onderstand — een
onderzoek trouwens, dat in zoo'n korten termijn
niet wel doenlijk is — dan toch is het samen-
stellen der lijst B een tijdroovend werk, waar
bij komt, dat den Burgemeester daartoe slechts
seven dagen zijn gelaten. Daarbij is nog geen
rekening gehouden met de mogelijkheid, dat hij
op 15 Februari nog niet in het bezit is van de
door de Rijksontvangers te verstrekken opgaven.
Evenwel, een mildere uitlegging der aangehaalde
woorden schijnt geoorloofd, maar dan toch zal,
ook in gemeenten, die haar zielental niet bij
tienduizenden tellen, die lijst nog honderden namen
bevatten. Die kunnen eerst bekend zijn, nadat
op de door de ontvangers ingezonden opgaven
(b.v. met een streep) is aangekeken, welke
personen reeds op de van kracht zijnde kiezers-
lijst of op de een vorig jaar verzonden lijst ge-
merkt A voorkomen. Vooral bij dit onderzoek
zal het gemis eener alphabetisch-lexicografische
volgorde in de door de ontvangers verstrekte
namen ten zeerste worden gevoeld.

De overblijvende — alzo niet aangestreepte
— namen, voor zoover daarachter niet een
aantekening omtrent wanbetaling voorkomt,
vormen den inhoud van lijst B, vermeerderd
met de namen van die, ingevolge de bij art.
11, 12 en 13 voorgescreven kennisgeving
eene aangifte hebben ingediend.

We stemmen dit den heer Kalbfleisch
toe, maar meenen nochtans de stelling te
moeten handhaven, dat de Diaconieën niet
verplicht zijn eenige opgave te doen aan-
gaande personen, omtrent wier in aanmer-
king komen voor de lijst niet voorloopig
door den burgemeester is beslist.

Het mededeelen van de namen der be-
deelden is toch reeds hard, maar mag dan
ook niet verder uitgestrekt dan hoog noodig is.
Het gemeentebestuur heeft geen recht
om door middel van onze opgaven achter
geheel uw bedeling te komen.

Niet omtrent welkewijze op een lijst ge-
plaatste personen, maar alleen omtrent die
personen, die geacht worden in aanmer-
king te komen, mag inlichting worden in-
gewonnen.

Dat de wet op dit punt bezwaar oplevert,
is ontegenzeggelijk waar.

Maar dit rechtvaardigt in niets den eisch,
dat de Diaconieën dit bezwaar uit den weg
zullen ruimen, door meer op te geven dan
de wet eischt.

8°. Wat is de exceptionele regeling voor
dit jaar?

Hieromtrent bepaalt Art. 162 al. 3:

Ten behoeve van de vaststelling der kiezers-
lijst in 1897 wordt in afwijking van art. 23 vóór
den 25ten Februari aan de in dat artikel be-
doelde besturen ter vervanging van de lijsten
A en B een lijst gezonden van de personen,
die voor de plaatsing op de kiezerslijst in aan-
merking komen. De volgens genoemd artikel
verreichte opgave wordt vóór 8 Maart ingezonden.

Hieruit volgt dus, dat de Diaconieën voor
ditmaal de aanvraag van den burgemeester
reeds vóór den 25ten Februari zullen ontvan-
gen; en wel niet voor lijst A en lijst B af-
zonderlijk, maar voor één lijst in het gemeen.
En op die aanvraag zullen zij moeten ant-
woorden vóór den 8ten Maart.

Dit nu levert van de zijde der Diaconieën
geen bezwaar op. Ve

